

NOSTALGI

Ett kulturarv djupt i den svenska folksjälen Minns du din

Många av våra älskade idrottsplatser anlades på 1930- och 1940-talen. Här har traktens folk spelat, hejat och träffat vänner i generationer. Nu finns en bok full med bilder av dessa kulturskatter.

AV HASSE GÄNGER | FOTO ARX FÖRLAG

Utvecklingen av det moderna Sverige har idrottsplatserna haft stor betydelse. De har varit kollektiva platser för glädje, gemenskap och trygghet. Och framför allt på de mindre orterna har idrottsplatsen ofta varit ett centralt socialt nav.

– Jag brukar kalla våra idrottsplatser för "folket plats". De har ju alltid varit mötesplatser för olika aktiviteter. Även när det inte varit idrott har man samlats på idrottsplatsen. Vid midsommarfirande, Barnens dag, danstillställningar, brännbollsturneringar eller vad det kan ha handlat om, säger Ronald Åman, före detta elitspelare i fotboll.

Kulturspaning på idrottsplatser

Tillsammans med journalisten Göran Willis, som tidigare gjort många kulturhistoriska SVT-dokumentärer, och idrottsplatsnostalgikern Mats Tallkvist står Ronald Åman bakom boken *Idrottsplatsen i våra hjärtan* (ARX Förlag 2016). Den är en kulturspaning på genuina idrottsplatser i alla våra 25 landskap. 280 stycken skildras i ord och bild, Orts- och bygdehistoria blandas med anekdoter, speciella tilldragelser med idrottsliga händelser.

– På reaktionerna har vi märkt att boken slår an en sträng i den svenska folksjälen. Det är tydligt att de allra flesta har en relation till idrottsplatser. Vi får hela tiden förfrågningar från hela landet om att komma och hålla föredrag, säger Ronald Åman.

Fotboll och friidrott går som en röd tråd genom nästan alla bokens idrottsplatser. Inte så konstigt eftersom dessa var de populäraste sporterna under merparten av 1900-talet. Men där finns också plats för kuriosa. Ett exempel är Idefjordsvallen i Krokstrand i Bohuslän där läktaren är huggen i röd granit.

– Det är glädjande att ideella krafter ser till så att gamla idrottsplatser fortfarande lever, även om det kanske inte finns något fotbollslag kvar på orten. Utan entusiasternas bevarande omsorg skulle många av dem ha vuxit igen, säger Ronald Åman.

1920 fanns i Sverige cirka 400 idrottsplatser. I dag kan vi räkna in omkring 2 500 och de flesta av dem är fortfarande i bruk på ett eller annat sätt.

Mjörnvallen en stor favorit

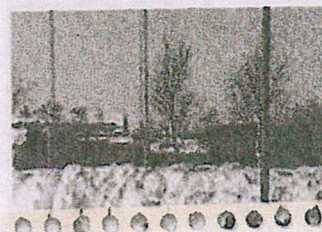
Under 1930-talet och krigsåren anlades många idrottsplatser med hjälp av sysselsättningsprojekt och där efter fortsatte byggandet i takt med framväxten av Föreningssverige och det svenska folkhemmet.

– En stor favorit är Mjörnvallen i Alingsås, som ligger intill en badplats och en slingrande å. Den invigdes 1915 och fick en läktare 1935. När läktaren återigen skulle renoveras för ett par år sedan bestämde kommunen sig för att riva den helt och i stället bygga upp en helt ny replika, säger Ronald Åman. ■

folksjälen

kära gamla idrottsplats?

Vinterklassikern Strömsvallen, Strömsund (Jämtland)

Under många decennier hade Strömsvallen en rundbana för hastighetskridsko med tävlingar för världseliten. Det var på den tiden som hastighetsåkning på skridsko var en svensk paradgren. Man spolade rundbanan i slutet av oktober och så var där naturis hela vintern. Isovalen var samhällets naturliga mötesplats och mycket folk var i rörelse på kvällar och helger.

VÄND! 10 idrottsplatser från söder till norr

20 år patroner.se

20%
rabatt!

20 ÅR – fira med oss!

I år fyller patroner.se 20 år. Få e-handlare i Sverige har funnits lika länge som vi! För att uppmärksamma det ger vi dig 20% rabatt på alla våra egna varumärken, ange koden **20** i kassan. Läs mer på patroner.se/land.